

Euroopa andmekaitseinspektori arvamuse kokkuvõte, milles käsitletakse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise narkootikumide lähteainete käsitleva lepingu sõlmimise kohta

(Arvamuse täistekst (inglise, prantsuse ja saksa keeles) on Euroopa andmekaitseinspektori veebilehel <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/07)

I. Sissejuhatus

I.1. Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteerimise taust

1. 21. jaanuaril 2013 võttis komisjon vastu ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise narkootikumide lähteainete käsitleva lepingu sõlmimise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „ettepanek“). Ettepanek saadeti samal päeval Euroopa andmekaitseinspektorile konsulteerimiseks.

2. Ettepanek sisaldab Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise narkootikumide lähteainete käsitleva lepingu (edaspidi „leping“) ⁽²⁾ teksti. Lepingu II lisa sisaldab andmekaitsemõistete ja -põhimõtete (edaspidi „andmekaitsepõhimõtted“) loetelu ⁽³⁾.

3. Komisjon oli Euroopa andmekaitseinspektoriga varem konsulteerinud. Käesolevas arvamuses tugineakse sel korral antud nõuannetele ning Euroopa andmekaitseinspektori arvamusele ELi-sisest ja -välist narkootikumide lähteainetega kauplemist käsitlevate määruste muutmise kohta ⁽⁴⁾.

I.2. Lepingu eesmärk

4. Lepingu eesmärk on veelgi tugevdada Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelist koostööd seoses narkootiliste või psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks kasutatavate ainete (edaspidi „narkootikumide lähteained“) seaduslikust kaubandusest kõrvaletõimendamise tõkestamisega.

5. Leping, mis tugineb 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastasele Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonile ⁽⁵⁾ (edaspidi „1988. aasta konventsioon“), võimaldab kooskõlastada kaubandusjärelevamenetlusi ja lepinguosaliste (Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni) pädevate asutuste antavat vastastikust abi, samuti teha tehnilist ja teaduskoostööd ning moodustada ekspertidest koosneva ühise kontrollrühma.

IV. Järeldused

35. Euroopa andmekaitseinspektor tunneb heameelt lepingus sisalduvate isikuandmete kaitse sätete ning asjaolu üle, et lisas on esitatud andmekaitsepõhimõtted, mida lepinguosalisel peavad järgima.

36. Euroopa andmekaitseinspektor soovib lisada sõnaselge viite, et ELi Venemaa ametiasutustele isikuandmete edastamisel ja isikuandmete töötlemisel ELi asutustes kohaldatakse ELi liikmesriikide õigusakte, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ. Samuti soovib ta lisada viited Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitele 7 ja 8.

37. Ühtlasi soovib ta artikli 3 lõikes 2, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 3 täpsustada kõik isikuandmete kategooriad, mida tohib vahetada. Peale selle tuleks lepingusse või II lissasse lisada täiendavad kaitsemeetmed, näiteks lühemad säilitamisajad ja rangemad turvameetmed seoses kahtlaste tehingute andmetega. Lepingus tuleks sõnaselgelt märkida muud põhjused, milleks andmeid võib artikli 5 lõike 3 kohaselt töödelda, ning need peaksid olema kooskõlas andmete edastamise algse otstarbega.

⁽¹⁾ KOM(2013) 4 (lõplik).

⁽²⁾ Ettepaneku lisa.

⁽³⁾ Lepingu II lisa.

⁽⁴⁾ Euroopa andmekaitseinspektori 18. jaanuari 2013. aasta arvamus, milles käsitletakse ettepanekut võtta vastu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta, ning ettepanekut võtta vastu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse ühenduse ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad, eelkõige punktid 9–10, kättesaadav aadressil http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2013/13-01-18_Drug_precursors_EN.pdf

⁽⁵⁾ Viinis 19. detsembril 1988. aastal vastu võetud narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon, kättesaadav aadressil http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf

38. Samuti tunneb Euroopa andmekaitseinspektor heameelt artikli 5 lõikes 2 sisalduva keelu üle säilitada andmeid kauem, kui see on vajalik, kuid ta soovib täpsustada vähemalt maksimaalsed säilitusajad.

39. Euroopa andmekaitseinspektor tunneb heameelt kohustuslike andmekaitsepõhimõtete üle. Ta soovib neid aga täiendada järgmiselt:

- lisada andmeturbesätted ja konkreetsed nõuded seoses tundlike andmete töötlemisega;
- täpsustada lepingu tekstis või lisa menetlused, millega jõustatakse läbipaistvuse põhimõtet ning õigust andmetega tutvuda, neid parandada, kustutada ja sulgeda;
- seoses andmete edasisaatmisega tuleks lisada, et lepinguosaliste pädevad asutused tohivad saata isikuandmeid teistele riiklikele vastuvõtjatele edasi üksnes juhul, kui vastuvõtja tagab piisava kaitse, ning üksnes otstarbel, milleks andmed edastati;
- seoses kaebuste lahendamise põhimõttega tuleks täpsustada, et mõiste „pädevad asutused”, mida ülejäänud lepingus kasutatakse teises kontekstis, viitab siinkohal ametiasutustele, kelle pädevusse kuulub isikuandmete kaitse ja nende töötlemise järelevalve;
- lepingus või vähemalt lepinguosaliste vahelises kirjavahetuses või lepingule lisatud dokumentides tuleks ära märkida olemasolevaid õiguskaitsevahendeid käsitlev praktiline teave ja asjakohased asutused;
- seoses läbipaistvuse ja vahetu juurdepääsu õigusest tehtavate erandite põhimõttega tuleks täpsustada, et juhul kui andmesubjektidele ei saa anda juurdepääsuõigust, tuleks tagada kaudne juurdepääs ELi riiklike andmekaitseasutuste kaudu.

41. Ühtlasi tuleks täpsustada, et lepinguosaliste andmekaitsevaldkonna järelevalveasutused peaksid lepingu rakendamise koos läbi vaatama kas ekspertidest koosneva ühise kontrollrühma raames või eraldi menetlusena. Juhul kui Venemaa asjaomase järelevalveasutuse sõltumatus ei ole piisavalt kindlaks tehtud, tuleks täpsustada, et Venemaa ametiasutuste poolsele lepingu rakendamise järelevalvesse on vaja kaasata ELi riikide andmekaitseasutused. Läbivaatamise tulemuste kohta tuleks esitada aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, järgides vajaduse korral täielikult konfidentsiaalsusnõuet.

42. Samuti soovib Euroopa andmekaitseinspektor lisada lepingu artiklisse 12 säte, millega võimaldatakse mõlemal lepinguosalisel leping peatada või lõpetada, juhul kui teine lepinguosaline ei järgi oma lepingujärgseid kohustusi, sealhulgas andmekaitsepõhimõtteid.

Brüssel, 23. aprill 2013

Euroopa andmekaitseinspektori asetäitja
Giovanni BUTTARELLI